

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студентів з дисципліни «Теорія та практика управління навчальним закладом» є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння студентом знань. Самостійна робота студентів є основним засобом опанування навчального матеріалу у позааудиторний час. Вона – найважливіша складова частина навчальної роботи студентів, що виконується під керівництвом викладача, вона включає опанування навчальною інформацією на лекціях і практичних заняттях, засвоєння матеріалу дисципліни за підручниками та навчальними посібниками, підбору матеріалу до написання рефератів, засвоєння тем з курсу «Теорія та практика управління навчальним закладом», які подані для самостійного вивчення.

Мета самостійної роботи студентів — сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Тематика та зміст самостійної роботи позначено у навчальній робочій програмі. Викладач знайомить студентів із тематикою та змістом самостійної роботи. Питання за кожною темою, що виносяться на самостійне вивчення, питання для самоконтролю та рекомендована література також надаються викладачем.

Загальні рекомендації до організації самостійної роботи:

1. Уважно ознайомитись із розгорнутим змістом дисципліни, використовуючи конспект лекцій та відповідні підручники.
2. Знайти та визначити місце зазначених для самостійної роботи тем у загальній структурі курсу.
3. Уважно прочитати питання до кожної теми та знайти відповіді на них у рекомендованій літературі.
4. Законспектувати найважливіші теоретичні положення кожної теми.
5. У ході опрацювання теоретичного матеріалу визначити незрозумілі теоретичні виклади з метою подальшої консультації з викладачем.
6. Виконуючи самостійну роботу, завести та постійно поповнювати словник нових термінів.
7. Найбільш складні теоретичні положення рекомендується законспектувати у окремому конспекті з метою їх засвоєння та подальшої консультації з викладачем.
8. Вивчаючи матеріал чітко відокремлювати його теоретичну та практичну частини.
9. Кожне питання теоретичної частини співвіднести із змістом курсу в цілому, проаналізувати його значення.
10. Визначити ключові положення у кожному питанні за відповідною темою.
11. Скласти тезисний план кожного питання та зіставити такі плани із загальною структурою теми в цілому.
12. Уважно повторити нові терміни кожного питання, дати їм визначення.
13. Якщо матеріал, що самостійно вивчається, містить практичну частину, то вона має бути опрацьована окремо.
14. Практичні питання кожної теоретичної теми винести у окремий конспект.

15. Кожне практичне питання уважно проаналізувати та зіставити зі змістом його теоретичного підґрунтя.
16. Практична частина кожної теми має бути виконана у вигляді конспекту.
17. Опрацьовуючи практичний матеріал, постійно звертати увагу на його значущість та перспективи подальшого втілення у практичній діяльності.
18. Наприкінці роботи уважно зіставити теоретичну та практичну частини кожної теми.
19. Винести окремим списком питання, що викликали труднощі або незрозуміння, з метою подальшої консультації з викладачем.
20. Самостійну роботу виконувати систематично, за відповідним планом.
21. Представити роботу у вигляді конспекту.

Вказівки до роботи з літературою з курсу «Теорія та практика управління навчальним закладом»

Сучасна література з курсу «Теорія та практика управління навчальним закладом», на жаль, не є дуже різноманітною за типами, видами та жанрами видань. Проте, кожне з них має своє призначення. Тому слід добре знати, яку саме інформацію може вміщувати певне видання, щоб правильно ним користуватися. Наведемо найбільш важливі й поширені види навчальної та наукової літератури, з якими може працювати студент, і перелік яких наданий у рекомендаціях до самостійної роботи над темами у цьому навчально-методичному комплексі.

Навчальна література

Підручник – основний вид навчальної літератури. Він вміщує систематизований виклад навчального матеріалу, який повинен засвоїти студент у відповідності до програми курсу. У підручнику інформація подається в певній методичній обробці та послідовності, які спрямовані на формування системи знань про виникнення управління, теорію та практику управління навчальним закладом, права та обов'язки учасників освітньої діяльності, механізми обрання керівника закладу тощо.

Навчальні посібники з курсу «Маркетинг фізичного виховання в системі освіти» («Спортивний маркетинг», «Маркетинг в схемах, рисунках, таблицях») досить близькі за змістом до підручників. Вони можуть висвітлювати певні частини навчального курсу вужче або ширше у порівнянні з підручниками, а також глибше відображати особисту позицію автора або авторів.

Методичний посібник – це видання, яке вміщує практичні рекомендації з вивчення курсу «Маркетинг фізичного виховання в системі освіти» («Управління у сфері фізичної культури та спорту », «Основы маркетинга: 100 вопросов и ответов») або окремих тем та матеріали до його вивчення.

Різновидом методичного посібника є конспекти лекцій і навчально-методичні комплекси з курсу «Теорія та практика управління навчальним закладом».

Наукова література

Монографія – це наукове видання, присвячене всебічному дослідженню певної проблеми чи теми. Цей вид наукової літератури зазвичай вміщує ґрунтовну наукову інформацію, довідковий матеріал, а також вказівник літератури з проблеми.

Збірник наукових праць (статей, тез) включає статті та інші матеріали наукового характеру. Як правило, збірник присвячується одній темі, але на відміну від монографій, вона може розглядатися з різних, навіть протилежних точок зору.

Довідково-інформаційна література. До цього виду видань належать **енциклопедії, енциклопедичні словники та термінологічні словники** з управління, менеджменту, маркетингу, які є незамінними для отримання компактної, узагальненої інформації, роз'яснення значення основних категорій і термінів. Матеріал в них представлений у вигляді окремих статей, які найчастіше розташовуються в алфавітному порядку їх назв. Відрізняються названі видання ступенем повноти інформації

Тема1. Тема. Законодавство України про вищу освіту

- 1.Складіть схему державної політики у сфері вищої освіти.
2. Охарактеризуйте принципи державної політики у сфері вищої освіти .

№ п\п	Принцип	характеристика

- 3.Охарактеризуйте рівні та ступені вищої освіти.

№п\п	Назва освітньо-професійного ступеню	характеристика	обсяг освітньо-професійної програми	Здійснення атестації здобувачів вищої освіти

- 4.Дайте визначення поняттю « Стандарт вищої освіти».
5. Охарактеризуйте вимоги до освітньої програми, що визначає Стандарт вищої освіти.

№ п\п	вимоги до освітньої програми, що визначає Стандарт вищої освіти	характеристика

Література

1. Положення про Міністерство освіти України // Інформаційний збірник Мін. освіти України. – 1994. – №5-6.

2. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту : Навчальний посібник / В.С. Демчук – К. : Ленвіт, 2007. – С. 36-70.

3. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті : дорожня карта керівника : Навчально-методичний посібник / О.І. Мармаза. – Харків : “Основа”, 2007. – С. 124-142, 186-187, 271-286.

4. Чернуха-Гадзецька К.М. Технологія управління / К.М. Чернуха-Гадзецька. – Х. : Основа, 2009. – 144 с.

5. Типове положення про атестацію педагогічних працівників України // Інформ. збірник МОН України. – 1994. – № 6.

6. *ЗАКОН УКРАЇНИ Про вищу освіту Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України.*

• 7. *ЗАКОН УКРАЇНИ Про вищу освіту. Урядовий кур'єр від 04.10.2017 — № 186*

Тема2. Управління у сфері вищої освіти

1. Охарактеризуйте повноваження центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки, інших органів, до сфери управління яких належать заклади вищої освіти.

№ п\п	повноваження органів, до сфери управління яких належать заклади вищої освіти	характеристика

2. Визначте та охарактеризуйте склад Науково-методичної ради та науково-методичних комісій.

№ п\п	склад Науково-методичної ради та науково-методичних комісій	характеристика

Література

1. Положення про Міністерство освіти України // Інформаційний збірник Мін. освіти України. – 1994. – №5-6.
2. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту : Навчальний посібник / В.С. Демчук – К. : Ленвіт, 2007. – С. 36-70.
3. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті : дорожня карта керівника : Навчально-методичний посібник / О.І. Мармаза. – Харків : “Основа”, 2007. – С. 124-142, 186-187, 271-286.
4. Чернуха-Гадзецька К.М. Технологія управління / К.М. Чернуха-Гадзецька. – Х. : Основа, 2009. – 144 с.
5. Типове положення про атестацію педагогічних працівників України // Ін форм.

збірник МОН України. – 1994. – № 6.

6. ЗАКОН УКРАЇНИ Про вищу освіту Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України.

• 7. ЗАКОН УКРАЇНИ Про вищу освіту. Урядовий кур'єр від 04.10.2017 — № 186

Тема3. Система забезпечення якості вищої освіти в Україні.

1. Охарактеризувати комітети , які утворюються у складі Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

№ п\п	Назва комітетів , які утворюються у складі Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.	характеристика

2.Охарактеризувати механізм створення Галузових експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

№ п\п	механізм створення Галузових експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти	характеристика

Література

- 1.Положення про Міністерство освіти України // Інформаційний збірник Мін. освіти України. – 1994. – №5-6.
- 2.Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту : Навчальний посібник / В.С. Демчук – К. : Ленвіт, 2007. – С. 36-70.
- 3.Мармаза О.І. Менеджмент в освіті : дорожня карта керівника : Навчально-методичний посібник / О.І. Мармаза. – Харків : “Основа”, 2007. – С. 124-142, 186-187, 271-286.
- 4.Чернуха-Гадзецька К.М. Технологія управління / К.М. Чернуха-Гадзецька. – Х. : Основа, 2009. – 144 с.
- 5.Типове положення про атестацію педагогічних працівників України // Ін форм.

збірник МОН України. – 1994. – № 6.

6. ЗАКОН УКРАЇНИ *Про вищу освіту* *Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України.*

7. ЗАКОН УКРАЇНИ *Про вищу освіту.* Урядовий кур'єр від 04.10.2017 — № 186

Тема4. Заклади вищої освіти

1 Охарактеризувати зміст Статуту закладу вищої освіти.

№ п\п	зміст Статуту закладу вищої освіти	характеристика

2. Охарактеризувати типи закладів вищої освіти.

№ п\п	типи закладів вищої освіти	характеристика

3. Охарактеризувати принципи діяльності закладу вищої освіти.

№ п\п	принципи діяльності закладу вищої освіти	характеристика

4. Охарактеризувати основні права та обов'язки закладу вищої освіти:

А) основні права закладу вищої освіти

№ п\п	основні права закладу вищої освіти	характеристика

Б) основні обов'язки закладу вищої освіти

№ п\п	основні обов'язки закладу вищої освіти	характеристика

5.Складіть схематичну структуру закладу вищої освіти.

Література

- 1.Положення про Міністерство освіти України // Інформаційний збірник Мін. освіти України. – 1994. – №5-6.
- 2.Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту : Навчальний посібник / В.С. Демчук – К. : Ленвіт, 2007. – С. 36-70.
- 3.Мармаза О.І. Менеджмент в освіті : дорожня карта керівника : Навчально-методичний посібник / О.І. Мармаза. – Харків : “Основа”, 2007. – С. 124-142, 186-187, 271-286.
- 4.Чернуха-Гадзецька К.М. Технологія управління / К.М. Чернуха-Гадзецька. – Х. : Основа, 2009. – 144 с.
- 5.Типове положення про атестацію педагогічних працівників України // Інформ. збірник МОН України. – 1994. – № 6.
6. **ЗАКОН УКРАЇНИ** Про вищу освіту *Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України.*
7. **ЗАКОН УКРАЇНИ** Про вищу освіту. Урядовий кур'єр від 04.10.2017 — № 186

1. Охарактеризувати повноваження керівника закладу вищої освіти.

№ п\п	повноваження керівника закладу вищої освіти	характеристика

2. Охарактеризувати повноваження керівника факультету.

№ п\п	повноваження керівника факультету	характеристика

3. Охарактеризувати повноваження керівника кафедри.

№ п\п	повноваження керівника кафедри	характеристика

4. Охарактеризувати повноваження Вченої ради

№ п\п	повноваження Вченої ради	характеристика

5. Охарактеризувати повноваження Наглядової ради.

№ п\п	повноваження Наглядової ради	характеристика

6. Охарактеризувати механізми обрання, призначення та звільнення з посади керівника закладу вищої освіти.

А) механізми обрання на посаду керівника закладу вищої освіти.

№ п\п	механізми обрання на посаду керівника закладу вищої освіти	характеристика

Б) механізми призначення на посаду керівника закладу вищої освіти

№ п\п	механізми призначення на посаду керівника закладу вищої освіти	характеристика

В) механізми звільнення з посади керівника закладу вищої освіти

№ п\п	механізми звільнення з посади керівника закладу вищої освіти	характеристика

7. Охарактеризувати механізми обрання на посаду та звільнення з посади керівника факультету (навчально-наукового інституту) закладу вищої освіти державної (комунальної) форми власності

А) механізми обрання на посаду керівника факультету (навчально-наукового інституту) закладу вищої освіти державної (комунальної) форми власності.

№ п\п	механізми обрання на посаду керівника факультету (навчально-наукового інституту) закладу вищої освіти державної (комунальної) форми власності	характеристика

Б) механізми звільнення з посади керівника факультету (навчально-наукового інституту) закладу вищої освіти державної (комунальної) форми власності

№ п\п	механізми звільнення з посади керівника факультету (навчально-наукового інституту) закладу вищої освіти державної (комунальної) форми власності	характеристика

Література

1. Положення про Міністерство освіти України // Інформаційний збірник Мін. освіти України. – 1994. – №5-6.
2. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту : Навчальний посібник / В.С. Демчук – К. : Ленвіт, 2007. – С. 36-70.
3. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті : дорожня карта керівника : Навчально-методичний посібник / О.І. Мармаза. – Харків : “Основа”, 2007. – С. 124-142, 186-187, 271-286.
4. Чернуха-Гадзецька К.М. Технологія управління / К.М. Чернуха-Гадзецька. – Х. : Основа, 2009. – 144 с.
5. Типове положення про атестацію педагогічних працівників України // Інформ. збірник МОН України. – 1994. – № 6.
6. *ЗАКОН УКРАЇНИ Про вищу освіту Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України.*
7. *ЗАКОН УКРАЇНИ Про вищу освіту. Урядовий кур'єр від 04.10.2017 — № 186*

Тема 6. Учасники освітнього процесу.

1. Дайте визначення поняттям : « Науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти», «педагогічні працівники закладів вищої освіти», « наукові працівники закладів вищої освіти».
2. Визначте основні посади наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої освіти та порядок їх заміщення.
3. Визначте права науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників.
4. Визначте обов'язки науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників.
5. Особи, які навчаються у закладах вищої освіти.
6. Права осіб, які навчаються у закладах вищої освіти.
7. Обов'язки осіб, які навчаються у закладах вищої освіти.

Література

1. Положення про Міністерство освіти України // Інформаційний збірник Мін.

освіти України. – 1994. – №5-6.

2. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту : Навчальний посібник / В.С. Демчук – К. : Ленвіт, 2007. – С. 36-70.

3. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті : дорожня карта керівника : Навчально-методичний посібник / О.І. Мармаза. – Харків : “Основа”, 2007. – С. 124-142, 186-187, 271-286.

4. Чернуха-Гадзецька К.М. Технологія управління / К.М. Чернуха-Гадзецька. – Х. : Основа, 2009. – 144 с.

5. Типове положення про атестацію педагогічних працівників України // Інформ. збірник МОН України. – 1994. – № 6.

6. *ЗАКОН УКРАЇНИ Про вищу освіту Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України.*

7. *ЗАКОН УКРАЇНИ Про вищу освіту. Урядовий кур'єр від 04.10.2017 — №*